

N:o 4.

Ank. till Riksd. Kansli den 18 Febr. 1875, k. 1 e. m.

Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 2, angående underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t om vidtagande af åtgärder i syfte, att upptagandet af kollekt- och stamboksmedel måtte upphöra.

Till Utskottets behandling har blifvit öfverlemnad en inom Andra Kammaren af Herr *Ivar Månsson* väckt motion (N:o 19), hvari föreslås, »att Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t genom en underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes vidtaga åtgärder för, att upptagandet af kollekt- och stamboksmedel må helt och hållet upphöra».

Detta sitt förslag motiverar motionären dermed: »att upptagande af kollekt- och stamboksmedel numera ej öfverensstämmer med det senare bildade begreppet om aflemnande af allmänna eller enskilda bidrag; att på de ställen, der klockaren under gudstjensten går omkring med håfven för insamlande af dessa medel, sådant på det högsta är störande och olämpligt; att med dessa medels insamlande ej så ringa besvär och kostnader äro förenade, och att det vore riktigare att de, som äro i behof af eller kunna påräkna understöd af allmänna medel, derom gjorde ansökan hos Kongl. Maj:t, som, såvida saken vore värd att hörsammas, derom afgäfve proposition till Riksdagen».

Villigt erkännande ej mindre att kollekts upptagande i håf under pågående gudstjenst är både störande för andakten och olämpligt, liksom att besväret och kostnaderna vid kollekt- och stamboksmedels uppsamlande och slutliga redovisning icke äro ringa; anser likväl Utskottet, att intet torde hindra församlingarne att besluta annan form för nämnda medels upptagande, t. ex. genom utsättande af bäcken, hvarigenom allt störande för kyrkoandakten förekommes, och att, hvad den senare anmärkningen vidkommer, utvägar icke torde saknas att förenkla besväret och

minska kostnaderna, om nemligen den anordning vidtoges, att de insamlade medlen insändes af pastorerna till kontraktsprostarne och af desse sedermera direkte till vederbörande, för hvilkas räkning insamlingen skett. En i sådant syfte uppsatt och till Kongl. Maj:t ingifven underdånig skrivelse läser utan tvifvel leda till målet.

Hvad åter angår motionärens förmenande, att det numera icke skulle vara tidsenligt att medelst kollekt eller stambok uppsamla hvad den allmänna eller enskilda välgörenheten frivilligt erbjuder, utan att man deremot borde, med förbigående af detta sätt och denna art af välgörenhet, icke allenast, såsom för närvarande sker, draga en mängd anmälda behof af understöd under Kongl. Maj:ts pröfning, utan jemväl, om behofvet funnes giltigt, hänskjuta frågan till Riksdagens slutliga afgörande; så kan Utskottet ingalunda dela denna åsigt. Erfarenheten har nemligen visat, att der för vissa välgörande ändamål insamling fått ske genom upptagande af kollekt- eller stamboksmedel, kommunernas och enskildas bidrag, om också hvart och ett för sig ringa nog, likväl sammanlagda rätt ofta uppgått till ganska betydliga belopp, hvilket förhållande väl ej torde ådagalägga, att sättet för insamlingen är med »senare bildade begreppet» om aflemnande af allmänna eller enskilda bidrag oförenligt. Den enskilda välgörenheten likasom den allmänna bör lemnas fritt fält för sin verksamhet.

Då härtill lägges, dels att motionärens antydda förslag skulle ej så obetydligt öka såväl Regeringens som Riksdagens göromål, utan att deraf någon nämnvärd fördel vore att hemta, dels ock att årliga kollekter öfver hela riket redan äro beslutade, t. ex. i och för svenska kyrkans missionsverksamhet; så torde Utskottet icke sakna skäl för sin vördsamma hemställan,

att Herr Ivar Månssons ifrågavarande motion icke måtte af Riksdagen bifallas.

På Utskottets vägnar:

A. ADLERSPARRE.